

עת"ם 1726-10-12
 קבוע ליום 30.10.2012
 בפני כב' השופטת נאוה בן אור

בבית המשפט המחוזי בירושלים
בשבתו כבית משפט לעניינים מינהליים

- העותרים: 1. פלוני
 2. פלונית
 3. פלוני
 4. פלונית
 5. פלוני
 6. פלוני
 7. האגודה לזכויות האזרח בישראל
 8. מוקד סיוע לעובדים זרים
 9. א.ס.ף – ארגון סיוע לפליטים ולמבקשי מקלט בישראל
 10. המרכז לקידום פליטים אפריקאים
 11. קו לעובד

כולם על ידי ב"כ עו"ד עודד פלר ואח' מהאגודה לזכויות האזרח בישראל, וכן על ידי ב"כ עו"ד יונתן ברמן מהקליניקה לזכויות מהגרים במרכז האקדמי למשפט ולעסקים ברמת-גן רח' נחלת בנימין 75, תל-אביב
 טל': 03-5608185 ; טל' נייד : 052-2547163 ; פקס': 03-5608165
 דוא"ל : oded@acri.org.il

- נ ג ד -

- המשיבים: 1. שר הפנים
 2. שר הביטחון
 3. היועץ המשפטי לממשלה

ע"י ב"כ מפרקליטות מחוז ירושלים - אזרחי
 רח' מח"ל 7, ת"ד 49333, ירושלים
 טל': 02-5419555 ; פקס': 02-5419581

תגובה מטעם העותרים

בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד מיום 25.10.2012 מתכבדים העותרים להגיש תגובתם. בית המשפט הנכבד יתבקש:

- א. ליתן תוקף של פסק דין לאמור בסעיפים 15 ו-16 לתגובת המדינה מיום 25.10.2012 ;
- ב. לחייב את המשיבים 1 ו-3 בהוצאות גבוהות ;
- ג. להורות על השבת האגרה.

להלן התגובה בפירוט:

1. חודשיים ימים, ועתירה לבית משפט נכבד זה, נדרשו לרשויות המדינה, על מנת להודיע ברבים, כי אין כל יסוד להודעתו מיום 29.8.2012 של סגן ראש הממשלה ושר הפנים של מדינת ישראל, מר אלי ישי, המשיב 1 (להלן – המשיב), ולפיה מי מאזרחי הרפובליקה של סודן שלא ייצא את ישראל עד ליום 15.10.2012, יושם במשמורת. חודשיים ימים, ועתירה לבית משפט נכבד זה, נדרשו לרשויות על מנת להודות, כי הבהלה והאימה שזרע הגורם הבכיר ביותר הממונה על מנגנון המקלט של מדינת ישראל בקרב אלפי מבקשי מקלט, ובהם פליטים, קורבנות סחר בבני אדם, קורבנות עינויים, נשים, ילדים וטף – לא היתה אלא "מתחחה" אכזרית. חודשיים ימים חלפו, במהלכם הגורמים כולם, ובראשם המשיב 3, היועץ המשפטי לממשלה, עמדו מנגד והחרישו.
2. הכל סברו – וכי אפשר אחרת? – כי יש תוקף להודעה מטעמו של המשיב, ולפיה ביום 29.8.2012 "נתן הנחייה לרשות ההגירה והאוכלוסין להתחיל במבצע אכיפה, ולהכניס לראשונה גם את מסתנני צפון סודאן, החל מ 15 באוקטובר, למתקני שהייה" (לשון הודעת המשיב, נספח ע/2). הפרסומים הנרחבים בעקבות הודעתו זו של המשיב לא הוכחו על ידי הרשויות האחרות. היועץ המשפטי לממשלה וגורמים בכירים ברשות האוכלוסין וההגירה – אשר ידעו כי לדבריו של המשיב אין יסוד; ידעו כי בכוונתם של העותרים להגיש עתירה זו; ואף קיבלו את חוות דעתה של נציבות האו"ם לפליטים – מילאו פיהם מים (ר' סעיפים 10-15 לעתירה).
3. "יש החלטה של שר הפנים שאחרי סוכות כל מי שנתין סודן ייעצר ויושם במשמורת גם אם לא יורחק", הצהיר בפני בית משפט נכבד זה בדיון ביום 19.9.2012 עו"ד מורן בראון – הפרקליט החתום על התגובה מטעם המדינה גם כאן (ר' סעיף 6 לעתירה, ונספח ע/5). חזקה על עו"ד בראון, כי לא אמר את שאמר ללא שהונחה לעשות כן על ידי שולחיו. אם לא הונחה לומר זאת, הרי שחזקה עליו, שלא היה מעלה בדעתו להטעות את בית המשפט הנכבד, וכי אמר את הדברים, משום שסבר בתום ליבו – ובצדק רב סבר – כי ההודעה הפומבית של המשיב, שזכתה לתפוצה רחבה ולאישור שבשתיקה מטעמן של הרשויות האחרות, תקפה, שרירה ומחייבת, ויש להציגה בפני בית המשפט הנכבד.
4. אף נציבות האו"ם לפליטים, שחוות דעתה צורפה לעתירה (נספח ע/11), העומדת בקשר הדוק עם משרד המשפטים ועם רשות האוכלוסין וההגירה, סברה שהחלטתו של המשיב תקפה. הנציבות אף נוכחה, כיצד דבריו של המשיב מחללים אל השטח, ופקידי רשות האוכלוסין וההגירה בדרגים הזוטרים, שאיש לא טרח להבהיר להם שלהודעת המשיב אין יסוד, מתחילים ביישומה של "ההחלטה", שכן הם מבינים כי משמעותה האופרטיבית של ההחלטה לכלוא את מבקשי המקלט הסודנים, היא כי ניתנה גם החלטה "למנוע אשרות מסוג 'שחרור בתנאים' שעד כה אפשרו גישה בלתי רשמית לתעסוקה". הנציבות הביעה דאגה בעניין זה,

והיא מציינת בחוות דעתה, כי אף "הביעה דאגה זו בפני הממשלה". אף על פי כן, איש מן הממשלה לא טרח להבהיר לנציבות, כי אין כל החלטה שכזו.

5. "תנועת גדר לחיים" ו"וועד פעולה שכונות דרום תל אביב" ביקשו להצטרף להליך זה, ולהישמע במסגרתו. וכי היו עושים כן לו סברו, שלא נתקבלה כל החלטה?

6. ואם פרקליטות המדינה, נציבות האו"ם לפליטים, פקידי רשות האוכלוסין וההגירה, העותרים והגורמים שביקשו להצטרף להליך סברו שניתנה על ידי המשיב החלטה, ברור מדוע בנות ובני הקהילה הסודנית בישראל, מבקשי מקלט ופליטים, סברו לזוועתם שניתנה החלטה, וכי היא תקפה, וכי מי שאינם רוצים למצוא עצמם עצורים ללא הגבלת זמן ובתנאים קיצוניים במדבר – צריכים למחר ולצאת את ישראל ומיד, בכל דרך שתימצא להם, ולסכן את חייהם, שלומם וחירותם.

7. ביום 3.10.2012 הוגשה עתירה זו. העתירה לא הוגשה על יסוד ידיעה עיתונאית, אלא על יסוד הודעה שיצאה מלשכתו של המשיב. הודעה זו פורסמה בהרחבה רבה, לא הוכחה על ידי איש, וזכתה לאישור שבשתיקה מצידן של הרשויות האחרות, ובראשן היועץ המשפטי לממשלה ורשות האוכלוסין וההגירה. הללו לא השיבו לפניית העותרים, ביוזעם שבכוונת העותרים להגיש עתירה זו. לא בכדי ניתן על ידי בית המשפט הנכבד ביום 11.10.2012 צו ארעי.

8. ב"כ המשיבים נדרשו להגיש תגובתם בתוך שבועיים – עד ליום 25.10.2012. התגובה הוגשה במועד שנקבע, ורק אז, לראשונה, הובהר, כי להחלטת המשיב אין יסוד, וכי למעשה לא ניתנה כל הנחייה מטעמו. ומה ארע במהלך השבועיים מעת מתן הצו הארעי ועד לתגובת המדינה? הרשויות הוסיפו לדמום, והמשיב המשיך בשלו. החלטת בית המשפט הנכבד פורסמה, והמשיב, באמצעות לשכתו, הגיב לה:

"אלי ישי מצר על ההחלטה, שמעכבת אותנו מלפתור אחת ולתמיד את בעיית ההסתננות לישראל. השר מקווה שבית המשפט יתיר בסופו של דבר את הרחקתם של כל המסתננים השוהים בניגוד לחוק ברחובות ישראל אל מתקני שהייה, כתחנות ביניים בדרך חזרה למולדתם. השר קורא לארגוני 'זכויות האדם' לפעול בראש ובראשונה לטובת אזרחי המדינה בבחינת עניי עירך קודמים. כתוצאה ממדיניות השר ישי הוחזרו בחודשים האחרונים כעשרת אלפים מסתננים למולדתם. השר לא ינוח ולא ישקוט עד שמדינת ישראל תהיה ללא מסתננים."

ר': העתק כתבה שהתפרסמה ביום 11.10.2012 באתר ynet המצ"ב ומסומן א';
 העתק כתבה שהתפרסמה ביום 12.10.2012 בעיתון "הארץ" המצ"ב ומסומן ב'.

9. ביום 25.10.2012 הוגשה התגובה מטעם המדינה. "המדינה", כך התברר, היא פרקליטות המדינה (כלומר, היועץ המשפטי לממשלה) ורשות האוכלוסין וההגירה. המשיב לא הגיב לעתירה. הוא נותר בשלו. בד בבד עם הגשת תגובת המדינה לבית משפט נכבד זה, ופירסומה באמצעי התקשורת, מסר המשיב באמצעות לשכתו את עמדתו:

"השר מצר על עמדת הפרקליטות אשר נוגדת את החלטות צוותי השרים. עמדתו היא שמקומם של כל המסתננים השוהים בארץ בניגוד לחוק, הוא בארץ מוצאם. השר ימשיך לפעול עד להוצאת האחרון שבהם, למען שמירה על ציביונה של המדינה."

ר': העתק כתבה שהתפרסמה ביום 25.10.2012 באתר ynet המצ"ב ומסומן ג';
העתק כתבה שהתפרסמה ביום 26.10.2012 בעיתון "הארץ" המצ"ב ומסומן ד'.

10. עתירה זו חשפה התנהלות חמורה וחסרת תקדים, שדומה שכמותה לא נגלתה בפני בית המשפט בישראל מעולם. סגן ראש הממשלה ושר הפנים של ישראל פרסם הודעה בדבר החלטה נוראה שקיבל ובדבר הנחייה איומה שנתן, שלא היו ולא נבראו. ההודעה זרעה בהלה ואימה בקרב ציבור, מהמוחלשים בישראל, שרבים ממנו הם קורבנות של הנוראות שבחוויות. הכל סברו שיש יסוד לדבריו של המשיב, ומתי המעט מקרב הרשויות, שידעו כי לא היא, עמדו מנגד והחרישו.

11. בנסיבות חמורות אלה, ומשהעותרים השקיעו בעתירה מאמצים ומשאבים רבים, יתבקש בית המשפט הנכבד לחייב את המשיבים 1 ו-3 **בהוצאות גבוהות**.

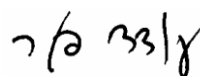
12. כן יתבקש בית המשפט הנכבד להורות על השבת האגרה.

13. זאת ועוד, על מנת להבטיח, כי מה שהיה בעניין זה לא יהיה עוד, יתבקש בית המשפט הנכבד ליתן תוקף של פסק דין לאמור בסעיפים 15 ו-16 לתגובת המדינה מיום 25.10.2012.

28 באוקטובר 2012

יונתן ברמן, עו"ד

עודד פלר, עו"ד

ב"כ העותרים